https://www.cancermission.no/aktuelle-saker/2024/europeisk-storsatsning-pa-folkehelse-og-forebygging-er-i-gang/

Europeisk storsatsning på folkehelse og forebygging er i gang!

I midten av februar ble et historisk initiativ for å forebygge kreft og andre ikke-smittsomme sykdommer lansert i Oslo. Milliardsatsingen som ledes fra Norge, skal forbedre folkehelsen og redusere sykdomsbyrden av ikke-smittsomme sykdommer som kreft, diabetes og hjerte- og karsykdommer.

PUBLISERT 16. FEB. 2024 | OPPDATERT 15. MAI 2024

Linda Granlund, divisjonsdirektør folkehelse og forebygging. Foto: Helsedirektoratet / Finn Oluf Nyquist

Joint Action on cancer and other non-communicable disease prevention (JA PreventNCD) er medfinansiert av EU med et totalbudsjett på 95,5 millioner euro. Dette banebrytende prosjektet samler 25 nasjoner i et samarbeid for å møte den økende byrden av NCDer på tvers av landegrensene.

NCDer, inkludert kreft, type 2 diabetes, hjerte- og karsykdommer og luftveissykdommer utgjør betydelige utfordringer for folkehelsen, med over 75 % av individene som står overfor risikoen for

disse sykdommene. Risikofaktorene, som usunt kosthold, røyking, alkoholforbruk og fysisk inaktivitet, er velkjente, men de samfunnsmessige og økonomiske kostnadene fortsetter å eskalere. Bare i EU står NCDer for svimlende 115 milliarder euro årlig i helseutgifter. Dette, sammen med all den menneskelige lidelsen de berørte opplever, understreker det presserende behovet for koordinert handling.

Et sterkt symbol på endring

Ledet av Norge og støttet av mer enn 100 partnere, har Joint Action Prevent NCD-prosjektet som mål å takle NCDer og deres risikofaktorer både på individ- og samfunnsnivå. Linda Granlund, koordinator og avdelingsdirektør i Helsedirektoratet understreker betydningen av dette arbeidet: "Kreft og andre NCDer utgjør en stor andel av den totale sykdomsbyrden i Europa. NCDer kan forebygges, og dessverre har vi det ikke klart å håndtere utfordringene på en effektiv og koordinert måte før nå. Dette prosjektet representerer et paradigmeskifte, med 20 % av EUs helsebudsjett dedikert til forebygging – et symbol på Europas nye tilnærming til helse.

Professor Knut-Inge Klepp, vitenskapelig koordinator for prosjektet ved Folkehelseinstituttet, tar opp den sosiale gradienten i NCD-risiko og eksponering, understreker viktigheten av rettferdig politikk: «Vi bør ikke tolerere at enkelte grupper møter mer sykdom og tidlig død enn andre. Politikk som tar for seg helsedeterminanter som utdanning og sosioøkonomisk status er avgjørende for å skape like muligheter for god helse."

Selv med Europas mangfold, står vi alle overfor lignende utfordringer, spesielt med endringer i befolkningen og store begivenheter som COVID-19-pandemien. Knut-Inge Klepp fremhever behovet for en enhetlig tilnærming: "Pandemien har understreket viktigheten av samarbeid på tvers av landegrensene for å håndtere helsekriser. NCDs, mens progresjonen er langsommere, representerer en betydelig helsekrise som krever koordinert handling."

Fakta og tall om Joint Action PreventNCD:

- 25 europeiske land deltar
- 99 partnere + mer enn 10 assosierte partnere
- Fireårsperiode
- Budsjett på 95,5 mill euro med et EU-bidrag på 76,5 mill. euro
- Mål å redusere byrden av kreft og andre NCDer ved å ta tak i vanlige risikofaktorer
- Holistisk tilnærming til forebygging, fremme koordinert handling og økt effekt på tvers av europeiske miljøer

Les mer PreventNCD her

Meldinger ved utskriftstidspunkt 30. oktober 2026, kl. 11.18 CET

> Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.